

**ANSØGNINGSSKEMA UDFORDRINGSRET
- statslige og lokale regler**

Ansøgningen udfyldes af initiativtager til udfordringen og/eller den relevante kommune, region eller statslige institution. Se vejledning til ansøgningsskemaet.

Offentlig institution/privat leverandør/medarbejder/leder	Jobcenter Aalborg, Aalborg Kommune
Adresse	Vestre Havnepromenade 15
Tlf. nr.	Se herunder
E-mail	Se herunder
Kontaktperson	Rikke Haunstrup Teamleder T 9931 9067 / M 2519 9067 rbh-jobcenter@aalborg.dk
Dato for ansøgning	020919
Navn på kommune, region eller statslig institution	Jobcenter Aalborg
Kontaktperson i kommunen, regionen eller den statslige institution	Katrine Rytter Konsulent Tlf. 99 31 91 45 / mobil 25 19 91 45 kary-jobcenter@aalborg.dk
Dato for politisk godkendelse (hvis kommune eller region)	D. 24. september 2019

Del A. Beskrivelse af problem og foreslåede løsning

1. Overordnet beskrivelse af problemet	<p>Ifølge en analyse fra Arbejderbevægelsens Erhvervsråd viser fremskrivningerne af arbejdsmarkedet, at der er stor risiko for, at vi kommer til at mangle omkring 70.000 med en faglært uddannelse i 2025. Samtidig vil der være 110.000 i overskud, som er ufaglærte eller med kun en gymnasial uddannelse.</p> <p>Mangel på arbejdskraft med de rette kvalifikationer kan få stor betydning for hele samfundsøkonomien. Først og fremmet begrænser det virksomheder i vækst. Det samme gælder erhvervslivets muligheder for at omstille sig til nye krav og ny teknologi. Samtidig kan mangel på kvalificeret arbejdskraft medføre en lavere produktivitetsvækst både i det private og i det offentlige.</p>
---	---

Derfor peger analysen på, at der er behov for en øget uddannelsesindsats.

Meget af indsatsen, der skal løfte ufaglærte til faglærte, sker ude på virksomhederne og blandt de beskæftigede. Men også ledige kan igennem beskæftigelsesindsatsen uddannes og blive faglært arbejdskraft med en erhvervsfaglig uddannelse. Således ligger der flere muligheder og ordninger i lovgivningen, der understøtter at ledige ufaglærte løftes kompetencemæssigt.

Én af disse ordninger er den såkaldte ordning om Uddannelsesløft. Denne blev indført med Beskæftigelsesreformen i 2015.

Om ordningen

Med ordningen er der jf. bekendtgørelse om puljen til uddannelsesløft, nr. 709 af 27. maj 2015 mulighed for følgende:

- Dagpengemodtagere, der er fyldt 30 år, som enten er ufaglærte eller faglærte, men med en forældet erhvervsuddannelse eller tilsvarende forældet erhvervsrettet uddannelse, kan påbegynde en erhvervsuddannelse allerede fra 1. ledighedsdag
- Dagpengemodtageren kan gennemføre uddannelsesløft i den periode, hvor vedkommende er berettiget til dagpenge efter lov om arbejdsløshedsforsikring m.v.
- Som dagpengemodtager under puljen til uddannelsesløft, modtager man en reduceret dagpengeydelse på højst 80 pct. af den maksimale dagpengesats, med mulighed for at låne op til den hidtidige dagpengesats.

Hvis den forsikrede ledige starter på en erhvervsuddannelse, der fremgår af STARs "Positivlisten til anvendelse for 100 % af dagpengene under puljen til uddannelsesløft" i perioden 2017-2019, modtager vedkommende dog 100 pct. af den hidtidige dagpengesats.

I en forsøgsperiode fra den 1. januar 2017 til den 31. december 2019 jf. Bekendtgørelse om forsøg på beskæftigelsesområdet, nr. 1597 af 14. december 2018 er ordningen desuden udvidet således:

- Dagpengemodtagere, der er fyldt 30 år, uden relevant erhvervs erfaring eller relevant uddannelse, kan tage første trin i en erhvervsuddannelse inden for puljen til uddannelsesløft
- Dagpengemodtagere, der er fyldt 30 år, som tidligere har gennemført et trin i en erhvervsuddannelse, kan bygge et trin eller speciale ovenpå inden for samme erhvervsuddannelse. Trinnet, som den ledige tidligere har gennemført, skal være færdiggjort mindst 18 måneder før de må begynde på et nyt trin eller speciale.
- 4/5 af en erhvervsuddannelse kan gennemføres i dagpengeperioden og den øvrige uddannelse på ordinære vilkår efter dagpengeudløb, såfremt den ledige erklærer sig villig til at færdiggøre resten af uddannelsen på ordinære vilkår.

Under uddannelsen fritages den ledige for pligten efter lov om arbejdsløshedsforsikring m.v. til at være aktivt jobsøgende og stå til rådighed for henvist arbejde. (Lov om en aktiv beskæftigelsesindsats § 33a, stk. 3)

Udfordringer

Selvom ordningen har eksisteret siden 2015 har det dog vist sig vanskeligt at få ledige til at deltage i uddannelsesløft. Der kan være flere forklaringer på dette – dels noget organisatorisk i jobcentret og manglende kendskab til ordningen hos medarbejdere – dels en række barrierer, der kan afholde ledige fra at deltage, eller som gør at de ikke kan, selvom de er motiveret for en uddannelse.

Fra 2019 har Jobcenter Aalborg en uddannelsesambassadør, der skal sikre, at flere ledige bliver omfattet af uddannelsesløftet. Dette har bevirket, at der pr. 1/9-2019 er iværksat 16 aftaler om uddannelsesløft, hvilket er et højere antal end der blev etableret i hele perioden fra 2015-2018.

Der er dog en række barrierer som Jobcenter Aalborg ikke selv kan fjerne og dermed være med til at uddanne flere med en erhvervsfaglig uddannelse.

Det drejer sig om følgende forhold:

- Mange erhvervsfaglige uddannelserne kan ikke tages med uddannelsesløftsordningen, da de er for lange i forhold til, at den ledige kan nå at gennemføre uddannelsen inden for dagpengeperioden / 4/5 inden for dagpengeperioden.
- Når en ledig har anvendt sin uddannelse inden for de sidste 5 år, er uddannelsen ikke forældet, hvilket betyder, at den ledige ikke kan komme i betragtning til uddannelsesløftsordningen. Sagen er dog den, at flere og flere borgere af forskellige grunde (fx pga. nedslidning, eksem, psykiske udfordringer osv.) ikke kan arbejde inden for det område, de oprindeligt er uddannet indenfor. Denne gruppe ledige, kunne dog reelt være motiveret for et brancheskift rettet mod en erhvervsfaglig uddannelse inden for områder med mangle på arbejdskraft. Det kan de dog ikke, som reglerne er i dag.
- Ledige med et højere uddannelsesniveau end en erhvervsuddannelse eller anden erhvervsrettet uddannelse (der med hensyn til niveau og varighed kan sidestilles med, men ikke overstiger en erhvervsuddannelse) har ikke mulighed for at få et uddannelsesløft – heller ikke selvom uddannelsen ikke har været anvendt i de sidste 5 år. Der er tale om ledige med forældede kompetencer, som har svært ved at få fodfæste på arbejdsmarkedet inden for deres uddannelsesområde, og som er motiveret for brancheskift. Det vil forkorte ledighedsforløbet samtidig med, at det vil imødekomme arbejdsmarkedets behov for kvalificeret arbejdskraft.

<p>2. Beskrivelse af løsningsforslag eller forsøg, hvis der søges om dette.</p>	<p>For at kunne understøtte at flere ledige får en erhvervsfaglig uddannelse, der er rettet mod områder med mangel på arbejdskraft, er det Jobcenter Aalborg ønske, at lave forsøg med Uddannelsesløftsordningen, hvor ovenstående barrierer fjernes og der lempes på reglerne for uddannelsesløft. Ønsket om ændringer i ordningen støttes af Aalborg Kommunes Lokale Beskæftigelsesråd, og Jobcenter Aalborgs samarbejdspartnere i a-kasserne.</p> <p><u>Forslag til forsøg:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> Der ønskes mulighed for at bevilge uddannelsesløft til grundforløb og første hovedforløb, hvis disse i sammenhæng kan gennemføres inden for dagpengeperioden. Dette giver mulighed for at bevilge uddannelsesløft inden for flere længere erhvervsuddannelser, herunder byggefagene, som i dag ikke kan tages pga. uddannelsens længde og dermed overstiger betingelserne for uddannelsesløft. <p>Ændringen vil bevirke, at flere vil kunne påbegynde uddannelse under Uddannelsesløft og gennemfører større dele af uddannelsen. Den resterende del af uddannelsen vil kunne gennemføres gennem voksenlæreordningen.</p> <ol style="list-style-type: none"> Desuden ønskes der mulighed for at dispensere for reglen om forældelse af uddannelse i de tilfælde, hvor der foreligger lægelig dokumentation for, at borgeren ikke længere kan arbejde inden for sit tidligere faglige område. Fordelen vil være at ledige med en uddannelse, men uden mulighed for at vende tilbage hertil, hurtigere og nemmere kan blive omskoleet til en erhvervsuddannelse, hvor der mangler kvalificeret arbejdskraft, og dermed undgås lange ledighedsperioder. Eksempelvis en bager, der har fået mel-allergi og som med lægens ord ikke kan arbejde som sådan længere. Ved at kunne dispensere skal der ikke ventes på, at bageruddannelsen bliver forældet. Der ønskes mulighed for at kunne bevilge uddannelsesløft til ledige med et højere uddannelsesniveau end en erhvervsuddannelse eller tilsvarende erhvervsrettet uddannelse, hvis uddannelsen ikke har været anvendt i de sidste 5 år. <p>Som en del af forsøget og for at sikre, at ledige kun får uddannelse inden for mangelområder på arbejdsmarkedet, vil Jobcenter Aalborg kun anvende forsøgets lempede regler på ledige, der ønsker sig en erhvervsuddannelse, som er omfattet af:</p> <ul style="list-style-type: none"> STAR's positivliste til anvendelse for 100 pct. af dagpengene under puljen til uddannelsesløft. (https://star.dk/media/1565/positivlisten-for-puljen-til-uddannelsesloeft-opdateret-august-2017.pdf) <p>og/eller</p>
--	---

	<ul style="list-style-type: none"> • Undervisningsministeriets liste over fordelsuddannelser: https://www.uvm.dk/erhvervsuddannelser/uddannelser/overblik/fordelsuddannelser <p>Der vil endvidere indgå en vurdering af den lediges mobilitet, såfremt den ønskede uddannelse ikke peger ind i mangelområder på det nordjyske arbejdsmarked.</p> <p>Samlet set er det vurderingen, at der med dette forsøg vil blive skabt bedre rammer og muligheder, der sikrer, at målgruppen for uddannelsesløft udvides og dermed at flere bevilges uddannelsesløft end hidtil. Dette er en gevinst for den enkelte, der får en erhvervsfaglig uddannelse, og dermed for virksomhederne, der får adgang til mere kvalificeret arbejdskraft.</p>
3. Målgruppe	Forsøget vil være rettet mod ledige dagpengemodtagere i henhold til Lov om en aktiv beskæftigelsesindsats.
4. Beskrivelse af forslagets konsekvenser	
4.1. Hvilke målbare kriterier opstilles for forslaget succes? Her beskrives hvilke succeskriterier der opstilles for løsningsforslaget. Formålet med et forslag kunne eksempelvis være øget brugertilfredshed. I så fald kunne et konkret mål være, at der er en stigning i den andel af brugere, der svarer, at de generelt er tilfredse med den service, de får.	<p>I perioden fra d. 1/1-19 til d. 31/12-20 har Jobcenter Aalborg fået midler til ansættelse af en uddannelsesambassadør under "Pulje til uddannelsesambassadører." I den forbindelse er der sat følgende måltal:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 40 igangsatte uddannelsesløft i 2019. • 50 igangsatte uddannelsesløft i 2020. <p>I 2019 er der foreløbigt igangsat 16 uddannelsesløft.</p> <p>Ovenstående måltal er ambitiøse, når man sammenholder med tidligere igangsatte uddannelsesløft under Jobcenter Aalborg. I perioden 1/6-15 – 31/12-18 er der blevet bevilget 13 uddannelsesløft.</p> <p>Det er vurderingen, at der med Jobcenter Aalborgs forslag til forsøg som skitseret i denne ansøgning, vil ske en stigning i antallet af ledige, der bevilges uddannelsesløft. Såfremt alle tre forsøg imødekommes, forventes yderligere 60 uddannelsesløft i henholdsvis 2020 og 2021. (20 uddannelsesløft pr. forsøg og forudsat 12 måneder pr. år)</p> <p>Derudover forventes det, at tilfredsheden med ordningen vil stige hos rådgiverne i Jobcenter Aalborg samt hos a-kasserne, fordi den bliver mere fleksibel og kan anvendes bredere end hidtil og med fokus på mangelområder, hvor der mangler arbejdskraft med en erhvervsfaglig uddannelse.</p> <p>Der forventes at blive afviklet en kvalitativ undersøgelse af dette hos rådgivere i Jobcenter Aalborg (dagpengerådgivere og sygedagpengerådgivere) samt vejledere fra udvalgte a-kasser.</p>

<p>4.2. Forventet resultat, herunder eventuelle økonomiske eller administrative gevinster</p> <p>Her beskrives, hvilket resultater man forventer af forsøget, herunder eventuelle økonomiske og administrative gevinster.</p>	<p>En opblødning af uddannelsesløftordningen, vil give mulighed for at indgå flere aftaler om uddannelsesløft. Dette vil således medvirke til, at langt flere opkvalificeres fra ufaglært til faglært – til glæde for både erhvervslivet og den ledige samt sikre yderligere arbejdskraft til områder med faglært arbejdskraft på sigt (5-10 år)</p>
<p>5. Hvilke regler og/eller bestemmelser skal der dispenseres fra?</p>	
<p>5.1. Hvilke statslige regler?</p> <p>Her angives hvilke love, bestemmelser, bekendtgørelser osv. på statsligt niveau, som der skal dispenseres fra.</p>	<p>Der ønskes lempelser fra gældende lovgivning:</p> <p>Bekendtgørelse om puljen til uddannelsesløft nr. 709 af 27. maj 2015. Bekendtgørelse om forsøg på beskæftigelsesområdet, nr. 1597 af 14. december 2018</p> <p>Konkret ønskes der dispensation fra følgende §§'er:</p> <p>Forsøg 1: Bekendtgørelse om puljen til uddannelsesløft, nr. 709 af 27. maj 2015, § 2, stk. 3: <i>"Hele erhvervsuddannelsen skal kunne gennemføres inden for den periode, hvor dagpengemodtageren er berettiget til dagpenge efter lov om arbejdsløshedsforsikring m.v."</i></p> <p>Bekendtgørelse om forsøg på beskæftigelsesområdet, nr. 1597 af 14. december 2018 § 6, stk. 1, nr. 3: <i>"Dagpengemodtagere, som er omfattet af § 33 a, stk. 1, i lov om en aktiv beskæftigelsesindsats, samt dagpengemodtagere, som er omfattet af nr. 1 eller 2, kan gennemføre 4/5 af en erhvervsuddannelse i dagpengeperioden, såfremt den ledige erklærer sig villig til at færdiggøre den resterende del af uddannelsen på ordinære vilkår."</i></p> <p>Forsøg 2: Bekendtgørelse om puljen til uddannelsesløft, nr. 709 af 27. maj 2015, § 1, stk. 2, nr. 2: <i>"personen har en erhvervsuddannelse eller anden erhvervsrettet uddannelse, der med hensyn til niveau og varighed kan sidestilles med, men ikke overstiger en erhvervsuddannelse, men hvor uddannelsen ikke har været anvendt i de sidste 5 år."</i></p> <p>Forsøg 3:</p>

	Bekendtgørelse om puljen til uddannelsesløft, nr. 709 af 27. maj 2015, § 1, stk. 2, nr. 2: <i>"personen har en erhvervsuddannelse eller anden erhvervsrettet uddannelse, der med hensyn til niveau og varighed kan sidestilles med, men ikke overstiger en erhvervsuddannelse, men hvor uddannelsen ikke har været anvendt i de sidste 5 år."</i>
5.2. Hvilke lokale regler?	Der er ingen lokale regler, der ønskes lempet.
Del B. Udfyldes kun hvis der ansøges om at foretage forsøg	
6. Dokumentation, opfølgning og evaluering	
6.1. Tilrettelæggelse af opfølgning	Der vil igennem forsøgsperioden løbende blive fulgt op på brugen af de lempede regler, samt udvikling i antallet af ledige, der bevilges uddannelsesløft. Der tages afsæt i data i det sagsbehandlersystem, som Jobcenter Aalborg anvender. Konkret vil der blive oprettet en række persongruppemarkeringer i sagsbehandlersystemet, som vil blive brugt for at kunne identificere, de borgere der bliver omfattet, og hvilke lempelser, der er omfattet af. Disse kan Jobcenter Aalborg selv oprette.
6.2. Hvordan sikres en fortsat efterlevelse af lovgivningens overordnede formål?	Formålet med puljen til uddannelsesløft er, at give mulighed for, at dagpengemodtagere, der er fyldt 30 år, kan få tilbud om en erhvervsuddannelse efter lov om erhvervsuddannelser. Med forsøgets lempelser er det vurderingen at formålet fortsat efterleves, idet lempelserne netop vil give mulighed for at ledige dagpengemodtagere opnår erhvervsuddannelse. Ændringerne udvider blot kriterierne for at kunne indgå aftale om uddannelsesløft.
6.3. Hvordan sikres borgernes retssikkerhed fortsat?	Det er vurderingen, at borger med dette forsøg ikke stilles ringere og at deres retssikkerhed derfor heller ikke underkendes. De borgere, der i dag er omfattet af uddannelsesløftet, berøres ikke. Der er udelukkende tale om at ledige, der i dag ikke kan omfattes, fremadrettet kan tilbydes uddannelse via uddannelsesløftet.
7. Hvor mange offentlige institutioner/private leverandører foreslås omfattet af dispensation?	Det foreslås, at Jobcenter Aalborg bliver omfattet af dette forsøg, og dermed ledige dagpengemodtagere, der er tilknyttet jobcentret.

**Vejledning til
ANSØGNINGSSKEMA UDFORDRINGSRET
- statslige og lokale regler**

Ansøgningen udfyldes af initiativtager til udfordringen og/eller den ansvarlige kommune, region eller statslige institution.

Skemaets punkt 1-5 skal altid udfyldes, mens punkt 6-7 kun udfyldes hvis kommunen/regionen/den statslige institution ønsker at foretage forsøg med dispensation fra gældende regler.

Videre proces:

Ansøgning om forsøg, hvor lokale regler udfordres

➔ Ansøgningen behandles af relevant kommune, region eller statslig institution

Ansøgning om forsøg, hvor statslige regler udfordres

➔ Ansøgningen fremsendes til det relevante ressortministerium.

1. Overordnet beskrivelse af problemet

I dette felt foretages en overordnet beskrivelse af det problem eller den u hensigtsmæssighed ved gældende regler som er identificeret. Det kan eksempelvis være et overflødig dokumentationskrav eller en arbejdsgang er unødigt bureaukratisk og medfører administrativt arbejde på bekostning af tid til kerneydelsen.

2. Beskrivelse af løsningsforslag

Her beskrives den foreslåede løsning på ovenstående problem. Det kan eksempelvis være et forslag om at fjerne eventuelle u hensigtsmæssige regler eller at ændre på de nuværende arbejdsgange, så de bliver mindre bureaukratiske.

Hvis kommunen/regionen/den statslige institution selv ønsker at afprøve løsningen på problemet i praksis, beskrives forsøget i dette felt og punkt 6-7 udfyldes.

3. Målgruppe

Her præciseres hvilken målgruppe, som er berørt af problemet og vil blive berørt af løsningsforslaget. Det skal i den forbindelse oplyses, hvilke grupper, hvilke typer opgaver, og hvilke dele af den offentlige institution/private leverandør, der er berørt.

Hvis kommunen/regionen/den statslige institution selv ønsker at foretage forsøg med løsningen, vil det være for denne målgruppe.

4. Beskrivelse af forslagens konsekvenser

4.1 Hvilke målbare kriterier opstilles for forsøgets succes?

Her beskrives hvilke succeskriterier der opstilles for løsningsforslaget. Formålet med et forslag kunne eksempelvis være øget brugertilfredshed. I så fald kunne et konkret mål være, at der er en stigning i den andel af brugere, der svarer, at de generelt er tilfredse med den service, de får.

4.2. Forventet resultat, herunder eventuelle økonomiske eller administrative gevinster

Her beskrives, hvilket resultater man forventer af forsøget, herunder eventuelle økonomiske og administrative gevinster.

5. Hvilke regler og/eller bestemmelser skal det dispenseres fra?

Her angives de konkrete regler og/eller bestemmelser, som der skal dispenseres fra for at implementere løsningsforslaget.

Hvis kommunen/regionen/den statslige institution selv ønsker at foretage forsøg vil det være disse regler, som der dispenseres for i forsøgsperioden.

5.1. Hvilke statslige regler?

Her angives hvilke love, bestemmelser, bekendtgørelser osv. på statsligt niveau, som der skal dispenseres fra.

5.2. Hvilke lokale regler?

Her angives hvilke regler på lokalt niveau, som der skal dispenseres fra.

6. Dokumentation, opfølgning og evaluering

OBS: Udfyldes kun hvis kommunen/regionen/den statslige institution selv ønsker at foretage forsøg

6.1. Tilrettelæggelse af opfølgning

Her beskrives, hvordan der følges op på, om de i punkt 4. opstillede konkrete mål nås. Det er vigtigt at gøre sig klart, hvorledes de konkrete mål kan måles. Evalueringen skal som minimum give svar på spørgsmålene i det udarbejdede evalueringsskema.

6.2. Hvordan sikres en fortsat efterlevelse af lovgivningens overordnede formål?

Her beskrives, hvorledes lovgivningens overordnede formål fortsat efterleves under forsøget.

6.3. Hvordan sikres borgernes retssikkerhed fortsat?

Her anføres, hvilke initiativer man om nødvendigt vil tage for at sikre borgernes retssikkerhed.